

АКАДЕМИК ЃОРЃИ ФИЛИПОВСКИ
(По повод 100–годишнината од раѓањето)

Владо Матевски, Глигор Јовановски

Македонска академија на науките и уметностите,
Бул. Крсте Мисирков бр. 2, 1000 Скопје, Република Македонија

Претставува голема одговорност, но, пред сè, чест да се подготват и напишат неколку страници текст во кои треба да се опфати едно столетие од животот и работниот век на академик Ѓорѓи Филиповски. Пред сè поради тоа што најзначајните активности од севкупната наставно-научна и општествена дејност на академик Ѓорѓи Филиповски се случувале во еден многу значаен период за нашата земја – сведочат за почетоците на формирањето на нејзините први високообразовни институции Скопскиот универзитет, Земјоделско-шумарски-

от факултет, Македонската академија на науките и уметностите, и траат сè до денес.

Академик Ѓорѓи Филиповски е роден во с. Сорович, Леринско, на 6 мај 1919 година. Родителите му се по потекло од Битола, каде што го завршил гимназиското образование. Студирал на Земјоделско-шумарскиот факултет во Белград и во Софија, каде што и дипломирал во 1942 година со најдобар успех во генерацијата и поради тоа бил избран за асистент. Во 1944 година се враќа во Битола и наскоро заминува во партизани.

Во непрекинатиот работен век на академик Ѓорѓи Филипovski како да било предодредено тој постојано да се соочува со предизвикот на еден градител – постојано нешто да втемелува, да гради и да обновува. За тоа, секако, придонела неговата способност и подготвеност да се зафати со таквите предизвици во почетоците на организирањето на наставно-научната дејност на Земјоделско-шумарскиот факултет во Скопје, но и истовремено и неговата голема смисла и дарба за аналитички, систематски, објективен, многу рационален и прагматичен пристап кон разрешувањето на секој од нив. Тоа би можело да се поткрепи со следново:

– Во декември 1944 година, на повик од АСНОМ, доаѓа во Земјоделскиот испитателен институт во Скопје, каде што го формира Педолошко-агрохемиското одделение, со кое раководи две години.

– Во 1947 година, од матичната комисија е избран како најмлад наставник (на 28-годишна возраст) во првиот Наставнички совет на што туку формирано Земјоделско-шумарски факултет во Скопје, каде што со голем ентузијазам се ангажира во организирањето на наставната и научната работа на Факултетот. Во 1949 година ја основа и организира Катедрата за педологија и агрохемија на истиот факултет и со неа раководи повеќе децении, во тој период тоа беше една од најдобро организираните и опремени катедри со модерни лаборатории и богати збирки. Академик Ѓорѓи Филипovski беше еден од првите тројца декани на Факултетот (на 37-годишна возраст) и сè до пензионирањето (1987) важеше за еден од најомилените професори на Земјоделско-шумарскиот факултет (од 1975 година, Земјоделски факултет), чии предавања со големо интересирање беа следени од 40 генерации студенти.

– За ректор на Универзитетот „Кирил и Методиј“ е избран есента 1963 година, по скопскиот земјотрес, при што за кратко време успева да создаде услови за почнување на наставата на Универзитетот, обновување или поправка на оштетените факултети и студентски домови. Истовремено, тој организира обемна помош и опрема од странство, а голем број асистенти беа испратени на постдипломски и докторски студии во странство.

– При основањето на МАНУ (1967) академик Ѓорѓи Филипovski беше избран од Матичната комисија во првиот состав, додека во првото Претседателство на МАНУ беше избран за научен секретар во траење од 8 години, период исполнет со големо ангажирање околу

организирањето на МАНУ и почнувањето на нејзината дејност. Посебно треба да се истакне раководењето со Одборот за изградба на новата зграда на МАНУ. Потоа 12 години беше претседател на МАНУ.

– Академик Ѓорѓи Филипovski претставува стожер, основоположник на современите педолошки истражувања на територијата на Република Македонија. Уште од самите почетоци на својата научноистражувачка дејност, академик Ѓорѓи Филипovski најде на широко и речиси неистражено поле во областа на проучувањето на почвите во Република Македонија и со своите истражувања длабоко проникна во разјаснување на најзначајните елементи на тие сложени системи.

– Веднаш по формирањето на Катедрата за педологија и агрохемија при Земјоделско-шумарскиот факултет во Скопје, академик Ѓорѓи Филипovski се вклучи во еден од најголемите проекти во Република Македонија, „Мелиорации – одводнување на 65 000 ha и наводнување на 100 000 ha“, во чии рамки се вршени педолошки истражувања во повеќе котлини во Македонија. Притоа, прв пат во Македонија се добиени детални научни и стручни сознанија за почвите кои беа директно користени во големите потфати – одводнување и изградба на системи за наводнување и подигнување десетици илјади хектари лозја и овоштарници.

– Академик Ѓорѓи Филипovski создаде школа за педолошки истражувања, оспособувајќи нови кадри кои ги продолжуваат педолошките истражувања, и таа долги години беше главен центар на агропедологијата во поранешна Југославија. Како резултат на тоа, подготвена е Педолошка карта на Република Македонија (1:50 000), која е искористена при составувањето на педолошката карта на Европа од страна на ФАО и УНЕСКО.

– Непостоењето единствена светска класификација на почви го насочува академик Ѓорѓи Филипovski кон развивање нови идеи кои се реализирани во проектот „Монографија на почвите во Југославија“. Посебно место заземаат неговите истражувања што се однесуваат на условите за образување, генеза, класификација и својствата на солениите почви, област од која има објавено поголем број научни трудови, а од таа област е и неговото пристапно предавање во МАНУ, „Халоморфните почви на СР Македонија“. Академик Ѓорѓи Филипovski се смета за еден од најдобрите познавачи на оваа проблематика,

чишто трудови се многу цитирани во научни списанија во земјава и во странство.

– Неговата посветеност на проблемите поврзани со еколошката и агроколошката ре-онизација на Република Македонија, врз основа на меѓусебните односи и влијанието на релјефот, климата, вегетацијата и почвите, резултира со заедничката коавторска монографија „Карактеристики на климатско-вегетациско почвените региони во Република Македонија“ (1996). Ова капитално дело со исклучителна вредност денес се смета за едно од најцитираните трудови од Македонија во последните 15-ина години од страна на голем број педолози, шумари, ботаничари, зоолози, географи и други.

Академик Ѓорѓи Филиповски, објавил околу 90 научни трудови (над 30 % во странство и во поранешна Југославија), 14 монографии (11 во Македонската академија на науките и уметностите и 3 на Земјоделскиот факултет во Скопје). Една од опширните монографии („Земљишта Југославије“, 600 стр.) е преведена на англиски јазик и се користи во многу земји. Негово капитално дело претставува монографијата „Почвите на Македонија“ во 6 тома. Тоа е капитално дело со непроценливо значење и претставува трајна вредност, во кое врз современа научна основа се опфатени и обработени сите сознанија од досегашните истражувања на почвите во Република Македонија. Делото „Класификацијата на почвите во Југославија“ долго време беше користено како единствено од тој вид во поранешна Југославија.

Академик Ѓорѓи Филиповски остварил многу богата **меѓународна активност и соработка**:

– учествувал на голем број научни собири на сите континенти со реферати, од кои голем број биле воведни;

– бил визитинг-професор во Калифорнија, САД (1 година);

– повеќе години држел предавања на постдипломски студии на универзитетите во Белград, Бари (Италија) и на Крит (Грција), каде што бил избран за професор на меѓународен конкурс;

– носител е на титулата Doctor honoris causa, доделена на Универзитетот во Брадфорд, Англија;

– надворешен член е на АНУ на Босна и Херцеговина;

– член е на повеќе меѓународни асоцијации;

– како експерт престојувал повеќе месеци во Египет во врска со користењето на водите од Асуанската брана за мелиорирање на солените почви во делтата на реката Нил;

– член е на Комисијата на ФАО за изработка на педолошка карта на Европа;

– кај него престојувале на усовршување доктори на науки и магистри на науки од странство.

Тој е вистински полиглот кој зборува 8 јазици, од кои 3 светски и 5 балкански.

Академик Ѓорѓи Филиповски е носител на голем број **ордени и одликувања**:

– 6 ордени од поранешна Југославија, од кои највисок е Орденот на Републиката со сребрен венец;

– Орден за заслуги за Македонија, доделен од претседателот на Република Македонија;

– носител е на 7 плакети од странски академии и странски научни друштва.

Академик Ѓорѓи Филиповски бил многу ангажиран во **различни научни друштва и државни органи** како:

– претседател на Републичкиот совет за научна работа;

– претседател на Републичкиот совет за заштита на животната средина;

– претседател на Одборот за наградата „13 Ноември“ и член на Одборот за наградите „11 Октомври“ и „АВНОЈ“;

– претседател на Југословенското друштво за проучување на почвите;

– член на редакциски одбори на повеќе списанија.

По повод 80-годишниот јубилеј на академик Ѓорѓи Филиповски, неговите блиски соработници – проф. д-р Јосиф Митриќески и академик Ристо Лозановски (2000), ќе го забележат следново: „Благодарение на неговиот креативен дух, творечките способности, аналитичкиот приод и критичност во научноистражувачката работа, кои не се намалени ни до овој 80-годишен јубилеј, искрено се надеваме дека такви ќе останат и понатаму, а постигнатите резултати од секое тематско подрачје ќе имаат неоминлива вредност“.

Денес, одбележувајќи го овој голем јубилеј на академик Ѓорѓи Филиповски, со големо задоволство и радост можеме да кажеме дека тие надежи на неговите соработници се наполно остварени, а сето тоа академик Ѓорѓи Филиповски го потврди помеѓу двата јубилеја, во изминатиот 20-годишен период. Во овој период тој подготви и објави уште три тома од моно-

графијата „Почвите на Македонија“, две монографии за деградација и класификација на почвите, како и една опширна студија за почвите во Република Македонија образувани под растителни заедници проучувани од академик Кирил Мицевски, еден труд посветен на нашата наука и научните работници, како и еден коавторски труд (заедно со Марјан Андреевски) за условите за образување на, генеза, еволуција, класификација и некои својства на почвите образувани врз гипсен стени во Република Македонија.

1999 – том IV: „Почвите на Република Македонија – хидроморфни почви“, 548 стр. (МАНУ, Скопје)

2001 – том V: „Почвите во Република Македонија – халоморфни почви“, 435 стр. (МАНУ, Скопје)

2004 – том VI: „Почвите во Република Македонија – антропогени почви (антропосоли)“, 253 стр. (МАНУ, Скопје)

2003 – „Деградација на почвите како компоненти на животната средина во Република Македонија“, 348 стр. (МАНУ, Скопје)

2006 – „Класификација на почвите на Република Македонија“, 341 стр. (МАНУ, Скопје)

2007 – „Почвите на Република Македонија образувани под растителни заедници проучувани од Кирил Мицевски“, 35 стр. (МАНУ, Скопје).

2016 – Услови за образување, генеза, еволуција, класификација и некои својства на почвите образувани врз гипсени стени во Република Македонија, Прилози, МАНУ, Одд. за Природно-математички и биотехнички науки, 37 (2):69–78 (со Марјан Андреевски).

2016 – Педолошки карти на Република Македонија, Прилози, МАНУ, Одделение за Природно-математички и биотехнички науки, 37 (2):55–68.

2017 – За нашата Наука и научни работници, Прилози, МАНУ, Одделение за Медицински науки, 38 (1):9–14.

Со тоа е заокружена 6-томната монографија „Почвите на Република Македонија“, која претставува обемен капитален труд со трајна вредност, во која врз современа научна основа се опфатени и обработени речиси сите научни сознанија за почвите од територијата на Република Македонија и тие се подредени според класификациониот систем на академик Ѓорѓи Филипovski, компатибилен со класификациониот систем на почвите од западните земји.

Покрај наведените монографски дела, како посебно значаен научен придонес на академик

Ѓорѓи Филипovski во изминатиот период треба да се нагласи финализирањето на проектот "Педолошка карта на Република Македонија". Ова капитално дело е резултат на еден долгогодишен истражувачки проект кој траеше скоро 70 години (од 1947 до 2015 година), кој беше раководен од Академик Ѓорѓи Филипovski. Тој, заедно со работниот тим од негови соработници (д-р М. Андреевски, д-р К. Василевски, д-р И. Милевски, д-р М. Марковски, д-р Т. Миткова, д-р Ј. Митрикески, д-р Д. Мукаетов и д-р Д. Петковски) за 10 подрачја од Република Македонија изработија 63 педолошки карти во печатена и дигитална форма (од кои 62 карти во размер 1:50 000 за оделните листови на топографските карти и една карта во размер 1:200 000, за целата територија на Република Македонија). За секое подрачје покрај педолошката карта, напишана е и студија за почвите, како и студија за почвите за целата територија на Република Македонија. За сите педолошки карти е составена заедничка легенда со 63 картографски единици. Опишани се сите користени класификации, извршена е дигитализација на сите карти и на базата на податоци за почвните својства. Завршните работи на проектот се финансирани од FAO. Поставена е веб страницата на интернет (www.maksoil.ukim.mk).

Во рамките на овој проект академик Ѓорѓи Филипovski се јавува како автор на Толковникот и почвената карта на Република Македонија на топографска основа 1:200 000 (источно од Гринич), кој претставува скратена верзија на монографијата за почвите на Република Македонија, дополнета со резултати од истражувањата за изработка на повеќе докторати и магистерски трудови, одбранети по објавување на монографијата. Покрај улогата на толковник текстот дава пократок и поупотреблив преглед на сите резултати од истражувањата на почвите на територијата на Република Македонија во периодот 1947–2013 година. Освен тоа, Академик Ѓорѓи Филипovski е автор на почвената карта и толковникот на почвите на подрачјата опфатени со листовите Штип 2 и 4, Берово 1, 2, 3 и 4 и дел од Разлог 3 на топографските карти во размер 1:50 000.

2015 – Ѓ. Филипovski: Почвите на Република Македонија на топографска основа 1:200 000 (источно од Гринич) (толковник), УКИМ, Земјоделски Институт Скопје, 251 стр.

2015 – Ѓ. Филипovski: Почвите на подрачјето опфатено со листовите Штип 2 и 4, Берово 1,2,3 и 4 и дел од Разлог 3 на топографските

карти во размер 1:50 000 (толковник), УКИМ, Земјоделски Институт Скопје, 120 стр.

Разбирливо е дека од еден ваков кус приказ не би можело да се добие поширока и целосна претстава за големото дело на академик Ѓорѓи Филиповски, како во однос на неговиот научен опус, така и околу неговата ангажираност во формирањето на наставно-научните институции, научните и стручните кадри. Тоа за една ваква пригода не беше ни возможно, меѓутоа, за среќа, постојат голем број пишани документи, многу богата биографија, како и обемна библиографија на академик Ѓорѓи Филиповски,

кои го документираат целокупниот негов придонес во изминатиот период.

Честитајќи му го уште еднаш големиот јубилеј на академик Ѓорѓи Филиповски, да му посакаме, пред сè, добро здравје и уште многу години неговата творечка енергија и понатаму да ја насочува кон нови изданија од областа на педологијата. Како и досега, посакуваме секогаш да се среќаваме и да не развеселува со своите духовити досетки и анегдоти, во само нему својствен стил, со неговиот вроден шарм, духовитост и младешки дух.

ACADEMICIAN GJORGJI FILIPOVSKI (On the occasion of his 100th birthday)

Vlado Matevski, Gligor Jovanovski

Macedonian Academy of Sciences and Arts
Bul. Krste Misirkov 2, 1000 Skopje, Republic of Macedonia

It is both a great responsibility and, above all, an honour to prepare and write a few pages of text intended to encompass a whole century of the life and accomplishments of Academician Gjorgji Filipovski. This is so, first of all, because the most important activities of the whole corpus of the teaching, scientific and public undertakings of Academician Gjorgji Filipovski have taken place in a very important period for our country and witness the beginnings of the formation of its first institutions of higher education – the University of Skopje, the Faculty of Agriculture and Forestry, and the Macedonian Academy of Sciences and Arts.

Academician Gjorgji Filipovski was born in the village of Sorovich near Lerin on 6th May 1919. His parents were from Bitola and this is where he completed his high-school education. He studied at the agriculture and forestry faculties first in Belgrade and then in Sofia. In the latter he graduated in 1942 with the highest grades among the students of his generation and where, correspondingly, he was elected to the position of teaching assistant. In 1944 he returned to Bitola, and soon after he joined the partisan armed forces.

It would appear that the whole uninterrupted working life of Academician Gjorgji Filipovski was predetermined for him to continuously face the challenge of a constructor – to lay foundations, build and restore. There is no doubt that an important contribution to all his undertakings has been his ability

and readiness to face the challenge to organize the educational and scientific activity at the Faculty of Agriculture and Forestry, but also his overwhelming gift for an analytic, systematic, objective and very rational and pragmatic approach to the solution of any of them. This could be supported, among others, by what follows.

In December 1944, being summoned by AS-NOM (the provisional parliament of Macedonia), he came to the Institute for Agricultural Studies in Skopje where he established the Pedological and Agrochemical Division which was headed by him for two years.

In 1947 he was elected, as the youngest (28 years old) member to the first Educational Council of the newly formed Faculty of Agriculture and Forestry where, with great enthusiasm he engaged himself in the organization of the educational and scientific activities of the Faculty. In 1949 he established and organized the Department of Pedology and Agrochemistry, being its chairperson for several decades, a period during which this department was one of the best organized and equipped units with modern laboratories and abundant collections. Academician Filipovski was (at the age of 37) among the first deans of the Faculty of Agriculture and Forestry.

He retired in 1987, and in the whole period of his teaching engagement he was one of the most admired, respected and beloved professors, his lectures being followed by 40 generations of students.

As the Rector of the Cyril and Methodius University of Skopje (elected to the post in the autumn of 1963, after the earthquake that struck Skopje) he succeeded in creating conditions for restarting the educational activity at the university and for restoring the damaged university buildings and student dormitories. During his Rector's years he organized remarkable aid and equipment donations from abroad, and provided a significant number of teaching assistants with grants for postgraduate or post-doctoral studies abroad.

When in 1967 the Macedonian Academy of Sciences and Arts (MASA) was founded, he was elected as one of its first members, and in its first Presidency he took the position of Scientific Secretary, a post he kept for eight years, years full of engagements in the organization of MASA and the commencement of its activities; particularly important being his chairmanship of the Committee for building the new MASA building. Later on, for twelve years he was Vice-president of MASA.

Academician Gjorgji Filipovski is the founder of the modern pedological studies in the Republic of Macedonia and the leading person in this field.

Since the very beginnings of his scientific work, Academician Gjorgji Filipovski found a vast and practically unexplored area in the investigation of the soils of the Republic of Macedonia, and with his studies he gained deep insights into the interpretation of the most important elements of these complex systems.

Immediately after the establishment of the Department of Pedology and Agrochemistry at the Faculty of Agriculture and Forestry, Academician Filipovski took part in one of the largest projects in Macedonia – *Melioration – drainage of 65 000 ha and irrigation of 100 000 ha*, within which pedological studies were conducted in a number of valleys in Macedonia. As a result of these studies, for the first time in Macedonia detailed scientific and practical knowledge of the soils was obtained and the results were directly used in the large undertakings – drainage and building of irrigation systems, this being the basis for raising of tens of thousands hectares of vineyards and fruit plantations.

Academician Filipovski established a school for pedological studies, educating and training new generations of researchers who would continue the soil investigations. Thus this school was the main center for agrochemistry and pedology in former Yugoslavia. As a result, the soil map of the Republic of Macedonia (1 : 50 000) was prepared, and this map was later used by FAO and UNESCO in the process of creation of the soil map of Europe.

The lack of a unified world classification of soils directed Gjorgji Filipovski toward development of new ideas, later implemented in the project *A Monograph on the Soils of Yugoslavia*. Particularly important are his studies related to the conditions for formation, genesis, classification and properties of the saline soils, an area to which his inaugural speech for MASA *Halomorphic soils in the Socialist Republic of Macedonia* was devoted. Academician Filipovski is considered to be one of the best experts in this area, with publications often quoted in scientific journals both at home and abroad.

The devotion of Academician Filipovski to problems of ecological and agro-ecological regionalization of the Republic of Macedonia on the basis of the mutual relations and the effects of the relief, climate, vegetation and soils resulted in a co-authored monograph entitled *Characteristics of the climate–vegetation–soil regions in the Republic of Macedonia* (1996). This capital publication of extraordinary value is considered to be one of the most cited research works from Macedonia in the last fifteen or so years, being used as a reference by numerous soil scientists, forestry specialists, botanists, zoologists, geographers, etc.

Academician Filipovski has published about 90 scientific articles (over 30 % abroad and in former Yugoslavia), including 14 monographs (11 in MASA and 3 in the Faculty of Agriculture). One of the most voluminous ones (*Soils of Yugoslavia*, 600 pages, in Serbian) has been translated into English and has been used in many countries.

His capital work is the monograph series *Soils of the Republic of Macedonia* in six volumes. It is of an invaluable lasting importance. In this collection of monographs all pertinent knowledge resulting from the investigations of the soils in Macedonia has been treated on a contemporary scientific basis.

Academician Gjorgji Filipovski has a very rich international activity and cooperation.

He is a real polyglote who speaks eight languages of which three are international and five are from the Balkans.

He has participated in many scientific conferences all over the world, presenting contributions of which many were introductory. He was, for a year, a visiting professor in California, USA, and, for a number of years, has lectured at postgraduate courses at the universities of Belgrade, Bari (Italy) and Crete (Greece) where he was elected to professorship in an international competition. He is a holder of the Doctor honoris causa degree given by the Bradford University in UK, a foreign member of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and

Herzegovina and a member of several international associations.

As an expert, he has spent several months in Egypt in relation to the utilization of the Asuan dam water for melioration of the saline soils in the delta of the Nile.

He is a member of the FAO commission for preparation of the soil map of Europe.

As a mentor he was the host of a number of PhD and MS holders from abroad.

Academician Filipovski is a recipient of many decorations of which six are in former Yugoslavia (the one with the highest rank is the Order of the Republic with Silver Garland), the Order of Merits for Macedonia (awarded by the President of the Republic of Macedonia) and seven plaquettes of foreign academies and scientific societies.

Academician Filipovski has had many engagements in various scientific societies and public bodies:

- Chairman of the State Council for Research;
- Chairman of the State Council for Environmental Protection;
- Chairman of the Committee for the *13 Noemvri* award and member of the committees for the *11 Oktomvri* and *AVNOJ* awards;
- President of the Yugoslav Society of Soil Science;
- Member of the editorial boards of a number of scientific journals.

On the occasion of the eightieth birthday of Academician Gjorgji Filipovski (in 2000), his close collaborators Professor Josif Mitrikevski and Academician Risto Lozanovski would say: "Thanks to his creative spirit, inventive capabilities, analytic approach and critical views in research work which have not deminished up to this 80th birthday celebration, we honestly believe that these virtues will remain unchanged and that his results achieved in every thematic field will be of permanent value".

Today, when we celebrate this great jubilee of Academician Gjorgji Filipovski, we can say, with great satisfaction and joy, that the above hopes of his collaborators have been completely fulfilled and that Academician Filipovski has attested that in the 20-year period between the two jubilees. It is in this period that he has prepared and published three volumes of the monograph series *Soils of Macedonia*, two books about the degradation and classification of soils and a comprehensive study of the soils of the Republic of Macedonia formed under the vegetation communities studied by Academician Kiril Micevski, one paper devoted to our science and scientists, as well as a co-authored article

(together with Marjan Andreevski) on the formation conditions, genesis, evolution, classification and some features of soils formed on gypsum rocks in the Republic of Macedonia.

1999 – Vol. IV. Soils of the Republic of Macedonia: Hydromorphic Soils, MASA, Skopje, 548 p.

2001 – Vol. V. Soils of the Republic of Macedonia: Salt-affected Soils, MASA, Skopje, 435 p.

2004 – Vol. VI. Soils of the Republic of Macedonia: Anthropogenic Soils Anthroposols, MASA, Skopje, 253 p.

2003 – Soil degradation as a component of the environment of the Republic of Macedonia, MASA, Skopje, 348 p.

2006 – Soil Classification of the Republic of Macedonia, MASA, Skopje, 341 p.

2007 – The soils of the Republic of Macedonia formed under the vegetation communities studied by Kiril Micevski, MASA, Skopje, 35 p.

2016 – Formation conditions, genesis, evolution, classification and some features of soils formed on gypsum rocks in the Republic of Macedonia, Contributions, MASA, Sect. of Natural, mathematical and Biotechnical Science, 37 (2):69–78 (together with Marjan Andreevski)

2016 – Soil Maps of the Republic of Macedonia, Contributions, MASA, Sect. of Natural, mathematical and Biotechnical Science, 37 (2):55–68

2017 – On our Science and scientific workers, Contributions, MASA, Sect. Of Medical Sciences, 38 (1):9–14.

This completes the six-volume monograph series *Soils of the Republic of Macedonia* in which, on the basis of contemporary scientific knowledge the soils in the Republic of Macedonia have been studied and classified according to the classification system of Academician Filipovski which is compatible with the systems for soils in the western countries.

Among the published monographs, as a significant scientific contribution by Academician Gjorgji Filipovski in the past period, the finalization of the project "Soil maps of the Republic of Macedonia" should be emphasized. This capital work is the result of a long-term research project that lasted almost 70 years (from 1947 to 2015), which was managed by Academician Gjorgji Filipovski. He, together with the working team of his collaborators (Dr. Marjan Andreevski, Dr. Kole Vasilevski, Dr. I. Milevski, Dr. M. Markovski, Dr. T. Mitkova, Dr. J. Mitrikeski, Dr. D. Mukaetov and Dr. D. Petkovski) prepared 63 soil maps for 10 regions of the Republic of Macedonia in printed and digital form (out of which 62 in a scale of 1:50 000 for a specific sections of the topographic maps, and one map in a

scale of 1:200 000, for the whole territory of the Republic of Macedonia). For each section along the soil map, a soil study has been written, as well as a study of soils for the entire territory of the Republic of Macedonia. In addition, a common legend has been developed for all soil maps with 63 cartographic units. All classifications used are described, digitization of all maps and the database for soil properties has been performed. The final works of the project are financed by the FAO. A Web site is set up on the Internet (www.maksoil.ukim.mk).

Within this project, Academician Gjorgji Filipovski is author of the Soil map and Interpretation Manual of the Republic of Macedonia of the topographic map in a scale of 1:200 000, which is a short version of the monograph on the soils of the Republic of Macedonia, supplemented with the research results for the preparation of several doctorates and master theses, defended after publication of the monograph. In addition to the role of the Interpretation Manual, the text gives a shorter and more detailed overview of all the results of soil research in the territory of the Republic of Macedonia in the period 1947–2013. Academician Gjorgji Filipovski is also the author of the Soil maps and the interpretation manual of the areas covered by the sheets Štip 2 and 4, Berovo 1,2,3 and 4 and part of Razlog 3 on topographic maps in the scale 1:50 000 .

2015-Gj. Filipovski: Soils of the Republic of Macedonia on topographic maps 1:200,000 (East of Greenwich) (Interpretation manual), "Ss. Cyril and

Methodius" University, Institute of Agriculture, 251 pp.

2015-Gj. Filipovski: Soils of the regions outspread on sheets Štip 2 and 4, Berovo 1, 2, 3 and 4 and part of Razlog 3 on topographic maps scaled 1:50,000 (Interpretation manual), "Ss. Cyril and Methodius" University, Institute of Agriculture, 120 pp.

It is clear that in such a short presentation it would be not possible to give a wider and more profound presentation of the fundamental achievements of Academician Gjorgji Filipovski not only regarding his scientific opus, but also regarding his engagement in the formation of institutions for education and research and the development of human potentials for these important needs. Fortunately, there are present numerous documents, a rich biography and comprehensive bibliography of Academician Gjorgji Filipovski which, all together, document all his contributions in the preceding period.

Congratulating once again to Academician Gjorgji Filipovski on his great jubilee, we wish him, first of all, good health and many years of life in which his creative energy will be again directed towards new publications in the field of soil science, especially in terms of the preparation of the Soil Map of the Republic of Macedonia.

As before, we wish always to meet him and to enjoy with his witty jokes and anecdotes in its unique style, with its innate charm, wit and youthful spirit.

БИБЛИОГРАФИЈА НА АКАДЕМИК ЃОРЃИ ФИЛИПОВСКИ BIBLIOGRAPHY OF ACADEMICIAN GJORGJI FILIPOVSKI

- [1] Gj. Filipovski, *Sušata vo NRM i borbata protiv nea*, Ministerstvo za zemjodelie i šumarstvo na NRM, Skopje, 1948, 142 p. (The drought in the People's Republic of Macedonia and the fight against it).
- [2] Gj. Filipovski, Počvite na Strumičkoto pole: (Uslovi za počvoobrazuvanje, počvi i melioracija na Strumičkoto Pole), *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, II (1948/49), pp. 57–326. (Zusammenfassung: Die Böden des Talkessel von Strumica: (Über Bodenbildung und Bodenverbesserung)) (publ. 1951).
- [3] Gj. Filipovski, M. Jekić, Rezultati od polskite opiti za ispituvanje dejstvoto na veštačkite gjubrinja vrz pšenicata na različni tipovi počvi vo NRM, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, III (1949/50), pp. 121–174. (Zusammenfassung: Ergebnisse der Felddüngungsuche mit Kunstdüngemitteln an Weizen auf den verschiedenen Bodenarten in N. R. Mazedonien) (publ. 1951).
- [4] S. Pop-Antoski, Gj. Filipovski, Polski opiti so različni načini na mehanička obrabotka na počvata i so različni predšestvenici za pšenicata, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, III (1949/50), pp. 3–64. (Résumé: Les expériences de champs avec différentes manières de travail mecanique du sol et avec différentes cultures précédentes pour le blé) (publ.1951).
- [5] Gj. Filipovski, Oznaka genetskih horizonata kod podzola, gajnjača, crvenica i černozema, *Drugo savetovanje Jugoslovenskog društva za proučavanje zemljišta*, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1954, Posebne publikacije JDPZ No. 3, pp. 33–43. (Summary: Designation of genetic horizons with podzols, gajnjača, red soils and černozem).
- [6] Gj. Filipovski, Uticaj navodnjavanja na osobine zemljišta orizišta Kočanske i Strumičke kotline, *Zemljište i biljka*, Beograd, III, 1–3 (1954), pp. 21–

42. (Summary: The effect of irrigation on soil characteristics of rice fields in the Kočani and Strumica districts).
- [7] Gj. Filipovski, Zemljišta NRM sa gledišta hidrotehničkih melioracija, in: *Vodoprivredne osnove NRM*, Institut "Jaroslav Černi", Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd, 1954, pp. 16–18. (The soils of the People's Republic of Macedonia from the aspect of hydrotechnical reclamations).
- [8] Gj. Filipovski, Solenite počvi na Kočansko Pole i možnosti za nivna melioracija, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, VI–VII (1952/53, 1953/54), pp. 133–178. (Zusammenfassung: Die Salzböden von Kočansko Pole und ihre Meliorationsmöglichkeiten) (publ. 1955).
- [9] Gj. Filipovski, T. Tonovski, Sadržina na karbonati, reakcija i potreba od kalcifikacija i potrebna količina var za kalcifikacija na počvite od NR Makedonija, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, VI–VII (1952/53, 1953/54), pp. 5–132. (Zusammenfassung: Der Karbonatgehalt, Bodenreaktion, Kalzifikationsbedarf und notwendige Kalkmenge für Kalzifikation einiger Böden in der V. R. Mazedonien) (publ. 1955).
- [10] Gj. Filipovski, Prirodni uslovi za zemjodelskoto proizvodstvo na NRM, *Zbornik na Društvo na agronomi i zemjodelski tehničari na NRM*, Skopje, I (1955), pp. 1–84. (Natural conditions for agricultural production in the People's Republic of Macedonia).
- [11] Gj. Filipovski, Rezultati od pedološkite ispitivanja vo Gevgelisko Pole, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, VIII–IX (1954/55, 1955/56), pp. 209–284. (Summary: Results of pedological investigations on the plain of Gevgeli) (publ. 1956).
- [12] Gj. Filipovski, Prilog kon poznavanjetu na neкои svojstva na rečnite i podzemnite vodi od Valandovsko i Gevgelisko Pole, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, VIII–IX (1954/55, 1955/56), pp. 285–302. (Summary: Getting acquainted with some qualities of river and underground water on the territories of Valandovo and Gevgeli) (publ. 1956).
- [13] Gj. Filipovski, Uticaj erozije na geografiju zemljišta NRM, in: *Naučne osnove borbe protiv erozije*, Akademski savet FNRJ, Beograd, 1957, pp. 127–134. (The effect of erosion on soil geography in the P. R. Macedonia).
- [14] Gj. Filipovski, O dijalektičko-materijalističkom shvatanju u pedologiji, *Zemljište, mikroorganizmi i biljke*, Posebne publikacije JDPZ, No. 7, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1957, pp. 23–29. (On dialectical-materialist conception in soil science).
- [15] Gj. Filipovski, Geneza, evolucija i naučne osnove melioracija slatina Ovčeg polja, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, XII (1958/59), pp. 5–118. (Summary: The genesis, evolution and scientific basis for the reclamation of the salt-affected soils in the Ovče Pole) (publ. 1959).
- [16] Gj. Filipovski, Mineralizacija, hemiski sastav i upotrebljivost površinskih voda Makedonije za navodnjavanje, *Zemljište i biljka*, Beograd, VIII, 1–3 (1959), pp. 429–437. (Summary: The mineralization, chemical composition and applicability of surface waters in Macedonia for irrigation purposes).
- [17] Gj. Filipovski, Prilog pitanju geneze i geografije zemljišta Makedonije, *Zemljište i biljka*, Beograd, VIII, 1–3 (1959), pp. 139–152. (Summary: A contribution to the question of genesis and geography of soils in Macedonia).
- [18] Gj. Filipovski, M. Jekić, O nekim hemiskim osobinama, obezbeđenosti hranljivim materijama i potrebi kalcifikacije crvenica Makedonije, *Zemljište i biljka*, Beograd, VIII, 1–3 (1959), pp. 355–365. (Summary: About some chemical properties, the supply of nutrient matter and need of liming red soils of Macedonia).
- [19] Gj. Filipovski, Prilog kon prašanjetu za klasifikacija na počvite na Narodna Republika Makedonija, *Godišen zbornik na Zemjodelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot – Skopje*, XII (1958/59), pp. 187–199. (Summary: A contribution to the question of the classification of soil types in the People's Republic of Macedonia) (publ. 1959).
- [20] Gj. Filipovski, Zemljišta Makedonije, in: *Opšta enciklopedija*, Leksikografski zavod, Zagreb, 1962, pp. 631–634. (Soils of Macedonia).
- [21] Gj. Filipovski, O sadržini rastvorljivih jedinjenja bora u nekim sedimentima, vodama i zemljištima NR Makedonije, *Zemljište i biljka*, Beograd, XII, 1–3 (1963), pp. 143–166. (Content of soluble compounds of boron in some sediments, waters and soils in the People's Republic of Macedonia).
- [22] Gj. Filipovski, M. Ćirić, *Zemljišta Jugoslavije*, Posebne publikacije JDPZ, No. 9, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1963, 498 p. (Soils of Yugoslavia).
- [23] V. Najgebauer, M. Ćirić, Gj. Filipovski, A. Škorić, M. Živković, Klasifikacija zemljišta Jugoslavije, *Zemljište i biljka*, Beograd, XII, 1–3 (1963), pp. 21–44. (Summary: Soil classification in Yugoslavia).
- [24] V. Najgebauer, M. Ćirić, Gj. Filipovski, A. Škorić, M. Živković, Soil Classification in Yugoslavia, 8th *International Congress of Soil Science*, Bucharest, Romania, 1964, Transactions, pp. 37–42.
- [25] Gj. Filipovski, Smolnitza, central concept and subdivision, *Third Correlation Seminar for Europe*, FAO and UNESCO, Rome, 1965, World Soil Resources Reports 19, pp. 30–31.

- [26] Gj. Filipovski, Značaj i primena istraživanja zemljišta, in: *Priručnik za ispitivanje zemljišta*, knj. IV: *Metodika terenskog ispitivanja zemljišta i izrada pedoloških karata*, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1967, pp.5–6. (Importance and application of soil investigations).
- [27] Gj. Filipovski, Faze u istraživanjima zemljišta radi izrade pedoloških karata, in: *Priručnik za ispitivanje zemljišta*, knj. IV: *Metodika terenskog ispitivanja zemljišta i izrada pedoloških karata*, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1967, pp. 6–7. (Phases in soil investigations for preparation of soil maps).
- [28] Gj. Filipovski, Uslovi geneze i dominantni procesi u obrazovanju slatina u delti Nila (UAR), *Zemljište i biljka*, Beograd, **17**, 1 (1968), pp. 29–45. (Summary: Conditions of genesis and dominant processes in the formation of salt affected soils in the Nile delta).
- [29] Gj. Filipovski, Svojstva, klasifikacija i melioracija slatina u delti Nila (UAR), *Zemljište i biljka*, Beograd, **17**, 1 (1968), pp. 47–60. (Summary: The properties, classification and reclamation of salt affected soils in the Nile delta).
- [30] Gj. Filipovski, M. Jekić, The effect of fertilizers, liming and boron on the content of boron in the soils and hay of the mountain grassland, *VI-ème Congrès Mondial des Fertilisants*, Lisbonne, Portugal, 1968, Rapports généraux et communications, pp. 1–9.
- [31] Gj. Filipovski, *Pedologija*, Univerzitet vo Skopje, Skopje, 1968, 451 p. (Soil Science).
- [32] Gj. Filipovski, Za halomorfne počvi na SR Makedonija, *Pristapni predavanja, prilozi i bibliografija na prvite členovi na MANU*, **I** (1969), pp. 179–192. (Summary: Halomorphic soils in the Socialist Republic of Macedonia).
- [33] Gj. Filipovski, Results of investigations on the possibilities of reclaiming some salt affected soils in Yugoslavia, Sub-Commission on Salt Affected Soils of the International Society of Soil Science, *Agrokemia es Talajtan*, Budapest, **13** (1969), pp. 385–392.
- [34] Gj. Filipovski, M. Ćirić, *Soils of Yugoslavia*, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, US Department of Agriculture and the National Science Foundation, Washington, DC, 1969, 500 p.
- [35] Gj. Filipovski, Prilog pitanju klasifikacije zemljišta Jugoslavije, in: *Razvoj i aktuelni problemi proučavanja zemljišta u Jugoslaviji*, Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1970, pp. 296–310. (A contribution to the question of soil classification of Yugoslavia).
- [36] Gj. Filipovski, Smolnitsas of Yugoslavia, In memoriam N. C. Cernescu et M. Popovat, *Pedologie*, Geological Institute of Romania, Bucharest, **18** (1970), pp. 545–572.
- [37] Gj. Filipovski, L. Vilarov, The Soils under Mugopine on Jakupica Mountain in Macedonia (Yugoslavia), *Lucralile Conferinței nationale de pedologie*, Editura Academiei RS România, București, 1971, pp. 213–220.
- [38] Gj. Filipovski, Rezul'taty issledovanij vozmožnostej melioracii nekotoryh zasolennyh počv Jugoslavii, *Trudy Instituta počvovedennija i agrohimii*, Erevan, **VI** (1971), pp. 331–336. (Results of investigations on the possibilities of the reclaiming of salt affected soda soils of Yugoslavia).
- [39] M. Ćirić, Gj. Filipovski, Regional'nye počvenno-geografičeskie zakonomernosti v Jugoslavii, *Počvovedenie*, AN SSSR, Moskva, **2** (1972), pp. 34–38. (Regional soil-geographical features in Yugoslavia).
- [40] A. Škorić, Gj. Filipovski, M. Ćirić, Klasifikacija tala Jugoslavije, *IV Kongres Jugoslovenskog društva za proučavanje zemljišta*, Beograd, 1972, pp. 1–55. (Soil classification of Yugoslavia).
- [41] A. Škorić, Gj. Filipovski, M. Ćirić, *Klasifikacija tala Jugoslavije*, Zavod za pedologiju Poljoprivrednog i Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1973, 63 p. (Soil classification of Yugoslavia).
- [42] Gj. Filipovski, Problemi klasifikacije zemljišta Jugoslavije, in: *Razvoj i aktuelni problemi u proučavanju zemljišta Jugoslavije*, Ž. Tešić, M. Ćirić (Eds.), Jugoslovensko društvo za proučavanje zemljišta, Beograd, 1973, pp.103–111. (The problems of soil classification of Yugoslavia).
- [43] Gj. Filipovski, D. Aleksandrović, Minerološki sastav gline nekih zemljišta SR Makedonija A-C tipa profila, *Zemljište i biljka*, Beograd, **22**, 3 (1973), pp. 311–323. (Summary: Mineralogical composition of clay fractions of some soils of A-C type profile in SR Macedonia).
- [44] Gj. Filipovski, Reakcija zemljišnog rastvora, in: *Poljoprivredna enciklopedija*, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1973, **III**, pp. 606–607. (Reaction of soil solution).
- [45] Gj. Filipovski, Pufernost zemljišta, in: *Poljoprivredna enciklopedija*, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1973, **III**, pp. 605–606. (Soil buffering capacity).
- [46] Gj. Filipovski, Redoks-potencijal zemljišta, in: *Poljoprivredna enciklopedija*, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1973, **III**, pp. 606–607. (Oxidation-reduction potential of soil).
- [47] Gj. Filipovski, O pedoturbaciji v nekotoryh smolnicah Jugoslavii, *Počvovedenie*, AN SSSR, Moskva, **6** (1974), pp. 28–38. (Summary: On pedoturbation in some 'smolnitsas' of Yugoslavia).
- [48] Gj. Filipovski, *Pedologija*, 2. i preraboteno izdanje, Univerzitet "Kiril i Metodij", Skopje, 1974, 600 str. (Soil Science, 2nd revised edition, 600 p.)
- [49] Gj. Filipovski, D. Popovski, *Počvite vo SRM od gledišteto na prostornoto planiranje*, Institut za prostorno planiranje, Skopje, 1978 (Soils in the So-

- cialist Republic of Macedonia from the aspect of spatial planning).
- [50] Gj. Filipovski, D. Popovski, *Počvite na regionot Istočna Makedonija*, Institut za prostorno planiranje, Skopje, 1978 (Soils of East Macedonia).
- [51] Gj. Filipovski, D. Popovski, *Počvite na Ohridsko-prespanskiot region*, Institut za prostorno planiranje, Skopje, 1978 (Soils in the region of Ohrid – Prespa).
- [52] Gj. Filipovski, D. Aleksandrović, Mineraloški sastav gline cimetnih šumskih zemljišta (eutričnih kambisola) SR Makedonije, *Zemljište i biljka*, Beograd, **28**, 1–2 (1979), pp. 21–38. (Summary: Mineralogical clay composition of cinnamon forest soils (eutric cambisols) of SR Macedonia).
- [53] Gj. Filipovski, Prilog proučavanju litosola Makedonije, *Arhiv za poljoprivredne nauke*, Beograd, **32**, 120 (1979), pp. 3–16. (Summary: Contribution to the study of the lithosols of Macedonia).
- [54] Gj. Filipovski, D. Aleksandrović, G. Šoptrajanova, The mineralogical composition of the clay and coarser separates of ranker and vertisol in Macedonia, *Fourth Meeting of the European Clay Group*, Freising, Germany, 1980, pp. 54–56.
- [55] Gj. Filipovski, K. S. Mohanty, Effect of continuous rice cropping on profile characteristics of saline soils, *J. Indian Soc. Soil Sci.*, New Delhi, **28**, 4 (1980), pp. 522–525.
- [56] Gj. Filipovski, Mogućnosti rekultivacije oštećenog zemljišta površinskim kopom rudnika uglja "Oslomej" blizu Kičeva, SRM, *Zemljište i biljka*, Beograd, **29**, 2 (1980), pp. 141–154. (Summary: The possibilities of recultivation of damaged soils by open coal mining "Oslomej" near Kičevo, SRM).
- [57] M. Ćirić, Gj. Filipovski, J. Martinović, Z. Racz, A. Stritar, A. Škorić, Pedološko kartiranje i klasifikacija zemljišta Jugoslavije, *VI Kongres Jugoslovenskog društva za proučavanje zemljišta*, Novi Sad, Jugoslavija, 1980, I: Glavni referati VI Kongresa, pp. 135–162. (Soil mapping and soil classification of Yugoslavia).
- [58] Gj. Filipovski, Osnovne zakonitosti geografije zemljišta SR Makedonije, *VI Kongres Jugoslovenskog društva za proučavanje zemljišta*, Novi Sad, Jugoslavija, 1980, II: Referati VI Kongresa (izvodi), pp. 98–100. (Basic regularities of soil geography of the Socialist Republic of Macedonia).
- [59] S. K. Mohanti, Gj. Filipovski, *Oriznite počvi vo SR Makedonija i nivnata antropogenizacija*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1980, 70 p. (Summary: The rice soils of the Socialist Republic of Macedonia and their antropogenization).
- [60] Gj. Filipovski, S. K. Pradan, *Karakteristiki na retencijata na vlagata vo počvite na SR Makedonija*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1980, 90 p. (Summary: Moisture retention characteristics in the soils of the Socialist Republic of Macedonia).
- [61] Gj. Filipovski, Changes in the life environments (soils) by rice cultivation, *V International Soil Science Conference*, Prague, Czechoslovakia, 1981, Transactions, pp. 73–77.
- [62] Gj. Filipovski, Osnovne zakonitosti u geografiji zemljišta SR Makedonije, *Zemljište i biljka*, Beograd, **31**, 2 (1982), pp. 195–206. (Summary: Basic regularities in soil geography of SR Macedonia).
- [63] Gj. Filipovski, D. Petkovski, J. Mitrikeski, Počvite na obradljivite površini vo Malesija, *Socijalističko zemjodelstvo*, Skopje, **XXXIV**, 4–6 (1982), pp. 1–20. (Summary: Cultivated soils of Malesia).
- [64] Gj. Filipovski, J. Mitrikeski, D. Petkovski, Antropogenite počvi vo Dolni Drimkol, *Socijalističko zemjodelstvo*, Skopje, **XXXIV**, 1–3 (1982), pp. 1–18. (Summary: Antropogenized soils of Drimkol).
- [65] Gj. Filipovski, J. Mitrikeski, D. Petkovski, *Počvi: Uslovi za obrazovanje, geneza, evolucija, klasifikacija, svojstva i rasprostranetost na počvite vo Maleš i Pijanec*, Maleš i Pijanec, VI, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1985, 187 p. (Summary: The Soils: Conditions of formation, genesis, evolution, classification, properties and spread out of the soils in Malesh and Pianets).
- [66] A. Škorić, Gj. Filipovski, M. Ćirić, *Klasifikacija zemljišta Jugoslavije*, Posebna izdanja ANU BiH knj. LXXVIII, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1985, 72 p. (Summary: Classification of Yugoslav soils).
- [67] Gj. Filipovski, N. Bojadžieva, N. Vesova, J. Mitrikeski, D. Petkovski, D. Popovski, Melioracija zasoljenih počv pod risovye polja, *IV Nacionalna konferencija po počvoznane*, B'lgarsko počvodsko društvo, Sofija, 1986, pp. 1–20. (Reclamation of salt-affected soils in rice fields).
- [68] Gj. Filipovski, J. Mitrikeski, Stanje i uređenje zemljišta SR Makedonije, *Stanje i problemi uređenja zemljišta SFRJ*, Poljoprivredni fakultet, Beograd-Zemun, 1987, Referati, pp. 1–21. (The condition and landscaping of soils in the Socialist Republic of Macedonia).
- [69] Gj. Filipovski, Classification of solonetz soils in Yugoslavia, *Proceedings of the International Symposium on Solonetz Soils: Problems, Properties, Utilization*. Sub-Commission on Salt Affected Soils of ISSS, Agricultural Faculty, Osijek, Yugoslavia, 1988.
- [70] Gj. Filipovski, N. Bojadžieva, N. Vesova, J. Mitrikeski, D. Petkovski, D. Popovski, Rezultati ogleđa sa melioracijom zasoljenog i alkaliziranog aluviuma, *VIII Kongres Jugoslovenskog društva za proučavanje zemljišta*, Cetinje, 1988, Plenarni referati i izvodi, pp. 181–182. (Experiment results of the reclamation of salinized and alkalized alluvial soils).
- [71] Gj. Filipovski, Soil degradation and protection in Yugoslavia, *Balkan Scientific Conference on Environmental Protection in the Balkans*, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, 1989, Reports.

- [72] Gj. Filipovski, Terminologija od oblasti na naukata za počvata, *Makedonska terminologija*, MANU, Skopje, **XXIII**, 3–4 (81–82) (1993), 362 p. (Terminology in the area of soil science).
- [73] Gj. Filipovski, Načini na degradacija (oštetuvanje) na počvite vo R. Makedonija i neiziniot monitoring, in: *Monitoring na životnata sredina vo Makedonija*, Lj. Grupče, Lj. Melovski (Eds), Posebni izdanija, kn. 2, Društvo na ekolozi na Makedonija, Skopje, 1994, pp. 29–38. (Summary: Kinds of degradation of soils in the Republic of Macedonia and its monitoring).
- [74] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija*. Tom I: *Pedogenetski faktori i klasa na počvi so (A)-C i (A)-R tip na profilot*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1995, 264 p. (Summary: Soils of the Republic of Macedonia. Vol. I: Soil-forming factors and the soil class with (A)-C and (A)-R profile type).
- [75] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija*. Tom II: *Klasa na humusno akumulativni počvi so A-C i A-R tip na profilot*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1996, 313 p. (Summary: Soils of the Republic of Macedonia. Vol. II: Class of humus accumulative soils of A-C and A-R profile type).
- [76] Gj. Filipovski, R. Rizovski, P. Ristevski, *Karakteristiki na klimatsko-vegetacijsko-počvenite zoni (regioni) vo Republika Makedonija*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1996, 177 p. (Summary: The characteristics of the climate-vegetation-soil zones (regions) in the Republic of Macedonia).
- [77] Gj. Filipovski, Podelba na Republika Makedonija vo osum klimatsko-vegetacijsko-počveni podračja (zoni, regioni), *Makedonska zemjodelska revija*, Skopje, **43**, 1–2 (1996), pp. 5–14. (Summary: Division of the Republic of Macedonia into eight climate-vegetation-soil regions (zones)).
- [78] Gj. Filipovski, Pričini za golemiot biodiverzitet vo Republika Makedonija i nivno značenje za izbor na zaštićeni površini, *Zbornik na referati na Balkanskata konferencija "Nacionalnite parkovi i nivnata uloga vo zaštićata na biodiverzitetot na Balkanskiot Poluostrvo"*, Ohrid, Makedonija, 1996, pp. 22–26. (Reasons for great biodiversity in the Republic of Macedonia and their significance for the selection of protected areas).
- [79] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija*. Tom III: *Klasa kambični počvi so A-(B)-C i eluvijalno-iluvijalni počvi so A-E-B-C tip na profilot*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1997, 519 p. (Summary: Soils of the Republic of Macedonia. Vol. III: Class of cambic soils of A-(B)-C and of eluvial-illuvial soils of A-E-B-C profile types).
- [80] M. Jekić, Gj. Filipovski: Terminologija od oblasti na agrohemijata so ishrana na rastenijata, *Makedonska terminologija*, MANU, Skopje, **XXVII**, 2–3 (96–97) (1997), 300 p. (Terminology in the area of agrochemistry and plant nutrition).
- [81] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija*. Tom IV: *Hidromorfni počvi*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 1999, 548 p. (Summary: Soils of the Republic of Macedonia. Vol. IV: Hydromorphic soils).
- [82] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija*. Tom V: *Halomorfni počvi*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 2001, 439 p. (Summary: Soils of the Republic of Macedonia. Vol. V: Salt-affected soils).
- [83] Gj. Filipovski, *Degradacija na počvite kako komponenta na životnata sredina vo Republika Makedonija*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 2003, 348 p. (Summary: Soil degradation as a component of the environment in the Republic of Macedonia).
- [84] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija*. Tom VI: *Antropogeni počvi (antroposoli)*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 2004, 253 p. (Summary: Soils of the Republic of Macedonia. Vol. VI: Anthropogenic Soils (Anthroposols)).
- [85] Gj. Filipovski, *Klasifikacija na počvite na Republika Makedonija*, Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 2006, 341 p. (Summary: Soil classification of the Republic of Macedonia).
- [86] Gj. Filipovski, *Počvite na Republika Makedonija* obrazovani pod rastitelni zaednici proučuvani od Kiril Micevski, in: *Zbornik na trudovi posveten na akademik Kiril Micevski: po povod 80-godišnjinata od ragjanjeto*, Gj. Filipovski, R. Lozanovski, V. Matevski (Eds), Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Skopje, 2007, pp. 51–85. (Summary: The soils of the Republic of Macedonia formed under the vegetation communities studied by K. Micevski)
- [87] Gj. Filipovski: Republika Makedonija, pedološka (počvena) karta. *Počvite na Republika Makedonija na topografska osnova 1:200.000* (tolkovnik so pedološka karta 1:200.000). Univerzitet „Sv. Kiril i Metodij“, Zemjodelski institut, Skopje, 2015, 251 str.
- [88] Gj. Filipovski: Republika Makedonija, pedološka (počvena) karta. *Počvite na podračjeto opfateni so listovite Štip 2 i 4, Berovo 1, 2, 3, 4 i del od Razlog 3 na topografskite karti so razmer 1:50 000 (istočno od Grinič): tolvovnik na pedološkata karta 1:50 000*, Univerzitet „Sv. Kiril i Metodij“, Zemjodelski institut, Skopje, 2015, 120 p.
- [89] M. Andreevski, G. Filipovski, Formation conditions, genesis, evolution, classification and some features of soils formed on gypsum rocks in the Republic of Macedonia, *Contributions, Sec. Nat. Math. Biotech. Sci., MASA*, **37** (2), 69–78 (2016).
- [90] G. Filipovski, Soil maps of the Republic of Macedonia, *Contributions, Sec. Nat. Math. Biotech. Sci., MASA*, **37** (2), 55–68 (2016).
- [91] G. Filipovski, On our science and scientific workers, *Contributions, Sec. of Med. Sci., MASA*, **XXXVIII** 1, 9–14 (2017).